

1. Правен статут на дружеството

1.1 Учредяване и регистрация

„Специализирани Бизнес Системи“ АД е акционерно дружество, учредено с решение от 15.07.1998 г на акционерите учредители. Вписано в търговския регистър на Софийски градски съд с решение № 1 от 16.12.1998 год., по фирмено дело № 15526 / 1998 г. „Специализирани Бизнес Системи“ АД е публично дружество по смисъла на ЗППЦК.

1.2. Седалище и адрес на управление на:

Специализирани Бизнес Системи АД
Република България
Гр.София, Район Подуяне
Ул.Бесарабия№ 24

1.3. Управление

“Специализирани Бизнес системи АД е с едностепенна система на управление. Органи на управление са Общото събрание на акционерите и съвет на директорите.Дружеството се управлява и представлява от Изпълнителния директор Кирил Николов Желязков.

1.4. Капитал

Към 31.12.2009 година регистрирания основен капитал на дружеството е в размер на 5 000 000 лв разпределен в 1 000 000 броя безналични поименни акции, всяка с номинална стойност 5,00 лв. Акциите на Специализирани Бизнес Системи АД се търгуват на Българската фондова борса – София.

1.5. Предмет на дейност

Внос, износ, производство, бартерни, реекспортни, обмен и други външнотърговски сделки с информационна комуникационна техника и технологии, офис автоматизация и оборудване, прибори и резервни части, както и вътрешни доставки, продажби, наем, лизинг, сервиз, обучение, извършване на вътрешни и международни превози с лек и товарен транспорт, спедиторски услуги, строителна и предприемаческа дейност, търговски сделки с продукти и технологии за преработка на пластмаси, вътрешни доставки дистрибуция на същите продукти, обработка на земеделски земи и производство на селскостопанска продукция, както и всяка друга стопанска дейност не забранена със закон.

През отчетния период основната дейност на“Специализирани Бизнес системи „АД“ включва:

- Внос и износ, дистрибуция и сервизиране на РС компоненти и системи;
- Доставка, инсталация и сервизиране на компютърна техника и офис автоматизация;
- Системна интеграция – изграждане на цялостни решения за информационни системи, персонални компютри, сървъри, базов и приложен софтуер;
- Доставка на консумативи за компютърна и офис техника;

Наред с марковата техника “Специализирани Бизнес Системи АД предлага на клиентите си компютърни системи асемблирани в България под запазената търговска марка “SBS. Предлаганите от дружеството търговски марки, за продукти “SBS и за услуги “City LAN са регистрирани в Патентното ведомство на Република България.

През май 2001 година СБС АД получава и до настоящия момент успешно защитава сертификат за въведена система за управление на качеството EN ISO 9001-2000 от немската Daza Cert.

1.6. Данни за персонала:

Към 31 декември 2009 г. броят на служителите на „ Специализирани Бизнес Системи“ АД е 45 души, разпределени в следните обекти:

ОБЕКТИ	Брой служители
СОФИЯ ЦЕНТРАЛЕН ОФИС	38
СОФИЯ БИЗНЕС ПАРК	3
ОФИС ПЛОВДИВ	2
ОФИС РУСЕ	1
ОФИС СТАРА ЗАГОРА	1
Общ брой служители	45

2. База за изготвяне на финансов отчет

2.1.Общи положения

Дружеството организира и осъществява текущото си счетоводно отчитане и изготвяне на финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското счетоводно , търговско и данъчно законодателство.

От 2007 г.дружеството е приело за първи път Международните счетоводни стандарти като първична счетоводна база.

Финансовият отчет на „ Специализирани Бизнес Системи“ АД за 2009 г. е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване(ПКР), одобрени от Комитета по Международните счетоводни стандарти (КМСС) , които ефективно са в сила от 1 януари 2008 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. От Комитета за разяснения на МСФО, които са уместни за неговата дейност.От възприемане на новите или ревизирани стандарти не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен във въвеждане на нови и разширяването на вече установени оповестявания ,без това да доведе до промени в класификацията или оценката на отделните отчетни обекти.Такива са МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване (в сила за годишни периоди,започващи от 01.01.2007).

Финансовият отчет за 2009 г. е изготвен при спазване на принципа на историческата цена на база на на предположението за действащо предприятие и в съответствие с изискванията на принципите за текущо начисляване, предимство на съдържание пред формата,предпазливост и съпоставимост на приходите и разходите.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени.

Финансовият отчет на дружеството за 2009 г. е одобрен от Съвета на Директорите на „Специализирани Бизнес Системи“ АД с протокол от **16.03.2010 г.**

2.2. Консолидиран финансов отчет

За финансовата 2009 г., така и за 2008 г. и за 2007 г. се изготвя консолидиран финансов отчет на СБС АД. Консолидирания финансов отчет включва дъщерните предприятия:

Агроинвест Тунджа АД, СБС Монтана ООД, Екопласт България ЕООД, БЛК ЕООД, Булстар 2000 ООД, Комнет Варна ООД.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Инфлационно преизчисление на отчетните показатели

За 2009 г. и 2008 г. не са извършвани инфлационни преизчисления на отчетните показатели на дружеството, тъй като липсва хиперинфлационна стопанска среда.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 01.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага

обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в баланса, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

3. Значими счетоводни политики

3.1. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степеня, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи, произтичащи от тяхната собственост преминават в купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за доходите, когато възникнат, като се представят нетно към "други доходи/загуби от дейността".

3.2. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи, вкл. банкови такси и други преки разходи по кредити, финансов лизинг и банкови гаранции.

3.3. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по историческа стойност или преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Преоценената (до справедлива) стойност на сградите и земите е определена чрез компетентна комисия от лицензираноценители.Новозакупените след тази дата активи са представени по цена на придобиване(себестойност).

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Последващо оценяване

Считано от 01.01.2006 г. избрания от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на преоценената стойност по МСС 16 - преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преценка на имотите, машините и оборудването се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по - кратки интервали от време, преоценката може да се извършва на по -кратки периоди.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

Годишните амортизационни норми на основните групи активи , използвани през 2009 г. и 2008 г.са както следва:

Група активи	Годишен амортизационен %	
	2009 г.	2008 г.
Сгради	3	3
Компютърна техника	30-50	30-50
Машини и Оборудван	15-30	15-30
Транспортни средства	25	25
Стопански инвентар	15-20	15-20

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройств

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата им стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за доходите, освен ако за дадения актив не е формиран преоценен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението се включва като разход в отчета за доходите.

3.4. Нематериални активи

Част от нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензи за ползване на програмни продукти и други Дълготрайни нематериални активи.

От 2006 г. за дълготрайните нематериални активи – търговските марки, възприетият подход за последваща балансова оценка е модела на преоценената стойност по МСС 16.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

Дружеството използва линейния метод за амортизация на ДНА, годишните амортизационни норми за които са както следва:

- За търговска марка 2.5%
- За програмни продукти 15%
- За други нематериални активи 21.63%

3.5. Нетекущи активи държани за продажба

Нетекущите активи се класифицират като държани за продажба, ако тяхната балансова стойност ще бъде възстановена чрез продажба, а не чрез продължаваща употреба в дейността на дружеството. Това условие се приема че е налице, само когато продажбата е с висока степен на сигурност и активът е наличен за незабавна продажба в неговото настоящо състояние. Също така ръководството е ангажирано със сделка за продажба, която се очаква да бъде изпълнена в рамките на една година от датата на класифициране на актива в тази група.

Нетекущи активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от балансовата стойност и справедливата стойност, намалена с разходите по продажба.

От датата на класифицирането на даден актив в тази група се спира неговата амортизация.

3.6. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дългосрочните инвестиции представляващи акции и дялове в дъщерни дружества се представят във финансовия отчет по себестойност, намалена със загубите от обезценки, тъй като те не се търгуват на фондови борси. Това обстоятелство не дава възможност да се осигуряват котировки на пазарни цени на активен пазар, които да изразяват достатъчно достоверно справедливата стойност на тези акции. Също така бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определена несигурност, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляване на справедливата им стойност. За притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции към 31.12.2009 г. такава обезценка не е направена, тъй като не са налице условия за това.

3.7. Инвестиции на разположение и за продажби.

Притежаваните от дружеството инвестиции, представляващи дялове в други дружества (малцинствено участие) са оценени и представени по себестойност. За притежаваните от дружеството инвестиции към 31.12.2009 г. такава обезценка не е правена, тъй като не са налице условия за това.

3.8. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетна реализуема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

суровини, материали и стоки в готов вид - всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;

готова продукция и незавършено производство - преките разходи на материали и труд и приспадаща се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности. Избраната от дружеството база за разпределението им е в зависимост от обема на производството.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност) или конкретна себестойност на поръчка.

Нетната реализуема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за продажба

3.9. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Приблизителната оценка за загуба от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато се установят правните основания за това, или когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо. Изписването става за сметка на формирания коректив, ако има формиран такъв. Или като разход на дружеството.

3.10. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, и паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца (6 месеца).

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити за оборотен капитал се включват в оперативна дейност;
- трайно блокираните парични средства (за обезпечения по банкови гаранции, по съдебни производства и др.) се представят на лицевата страна на баланса като част от паричните средства и еквиваленти, но не се включват като част от тях при изготвянето на отчета за паричните потоци.
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като "други постъпления (плащания)", нетно към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

3.11. Дългосрочни търговски задължения

Дългосрочните търговски задължения се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, която е стойността на оригиналните фактури, по които те са възникнали, а последващо - по амортизируема стойност, определена по метода на ефективната лихва, освен за просрочени, преговаряни и под условие за предсрочно изплащане.

3.12. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

Когато задълженията към доставчици са разсрочени извън нормалните кредитни срокове, те се отчитат по сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение, а разликата между сегашната стойност и общата сума на плащанията се отчита като финансов разход (лихва).

3.13. Лихвоносни заеми и други привлечени ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, последващо се оценяват по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се

признават в отчета за доходите като финансови приходи/разходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

3.14. Лизинг Финансов лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в счетоводния баланс на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за доходите като финансови разходи.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Оперативен лизинг.

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив, се класифицира като оперативен лизинг.

Плащанията/постъпленията по оперативния лизинг се признават като разходи/приходи в отчета за доходи на база линеен метод за периода на лизинга. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

3.15. Доходи на персонала

Планове за дефинирани вноски: Правителството на Република България носи отговорност за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажиментите на дружеството е да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, които се признават в Отчета за доходите при тяхното възникване.

Платен годишен отпуск: Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

Други дългосрочни доходи: Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в „Специализирани Бизнес Системи“ АД в съответствие с изискванията на Кодекса на труда, чл.222 параграф 3. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, Дружеството му изплаща обезщетение. Обезщетението е в размер на две брутни заплати, ако трудовия стаж е две години, или шест брутни заплати при натрупан трудов стаж в дружеството 10 години.

3.16. Обикновените поименни акции с право на глас са представени като основен капитал на дружеството. Основният капитал е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация към датата на настоящия финансов отчет. Разходите, които са пряко

свързани с издаването на нови акции или опции, се представят като намаление на капитала, нетно от данъчния ефект.

3.17. Премии от емисии представляват разликата между емисионната и номиналната стойност на продадените акции, намалени с преките разходи по емисии.

3.18 Провизии се признават при наличие на правно или конструктивно задължение по най-добрата приблизителна оценка на възможните икономически изгоди, които ще изтекат при погасяване на задължението към датата на финансовия отчет.

3.19. Акционерен капитал и резерви.

„Специализирани Бизнес Системи“ АД е създадено като публично акционерно дружество */ПАО/*. Като такова е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството е длъжно да формира и законов резерв **"фонд Резервен"** като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, по решение на общото събрание;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Съгласно изискванията на Търговския закон средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

3.20. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство - Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2009г. е 10% (2008 г. : 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят като се използва балансовият пасивен метод по отношение на всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степеня, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцира до степеня, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба, от която те да могат да бъдат приспаднати.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила. Към 31.12.2009 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10% (31.12.2008 г.: 10%).

3.21. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-временния фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

3.22. Финансови инструменти

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: "кредити и вземания", включително паричните средства. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в баланса.

Обичайно дружеството признава в баланса си финансовите активи на датата на търгуване - датата, на която то се е обвързало (после е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от баланса на дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице).

Кредити и вземания

Вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котираат на активен пазар. Те се оценяват в баланса по тяхната амортизируема стойност

при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направсна обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите - като нетекущи. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти, от баланса. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за доходите, към "други доходи от дейността".

На датата на всеки баланс дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че отделен финансов актив или група активи има обезценка.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на дружеството включват заеми и задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в баланса по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва, освен за просрочени, предоговаряни и под условие за предсрочно изплащане.

4.Дълготрайни материални активи

Наименование	Земи гори и тр.насаждения	сгради	Машини съор.и обор.	Транспортни средства	Стопанск и инвентар	Разходи за придобиване на ДМА	Общо ДМ
Отчетна стойност							
Салдо към 31.12.2008 г.	235	1122	59	0	118	441	1975
Постъпили			3		1	175	179
Излезли							
Салдо към 31.12.2009 г	235	1122	62	0	119	616	2154

Амортизация							
Салдо към 31.12.2008 г.	0	97	28	0	104	0	229
Начислена за годината	0	23	14	0	8	0	45
Отписана през годината	0						
Салдо към 31.12.2009 г	0	120	42	0	112	0	274
Преносна стойност 31.12.2008 г.	235	1025	31	0	14	441	1746
Преносна стойност към 31.12.2009 г.	235	1002	20	0	7	616	1880

През отчетният период дружеството е придобило :

Компютърна техника за 3 хил. лв.

Стопански инвентар за 1 хил.лв.

В разходите за придобиване на ДМА на стойност 175 хил.лв.отчетени през 2009 г. са включени:

Разходи за изграждане на обект жилищна сграда в гр. Несебър 11 хил.лв.

Разходи за довършване на офиси в гр. София 79 хил.лв.

Разходи за придобиване на дълготрайни активи по изпълнение на проект по програма ФАР

„Оптимизация на маркетинговите дейности в кълстера” на стойност 85 хил.лв.

Към 31.12.2009 г. от Уникредит Булбанк за ползван овъдрафт са ипотекирани ДМА – сгради.

5. Дълготрайни нематериални активи

Отчетна стойност	Фирмени и търговски марки	Програмни продукти	Други ДНМА	Общо ДНМА
Салдо към 31.12.2008 г.	1694	2	32	1728
Постъпили		5		5
Излезли				
Салдо към 31.12.2009 г.	1694	7	32	1733
Амортизация				
С-до към 31.12.2008 г.	360	1	5	366
Начислена	33	1	7	41
Отписана				
С-до към 31.12.2009 г.	393	2	12	407
Преносна стойност към 31.12.2008 г.	1334	6	27	
Преносна стойност към 31.12.2009 г.	1301	5	20	1326

Дружеството притежава търговска марка SBS, регистрационен номер 49342 регистрирана в Патентно ведомство на Р България със срок до 27.03.2023 година. В началото на 2009 година е преразгледан полезния срок на годност и с решение на СД полезния срок е увеличен до 27.03.2048 година.

6. Инвестиции

Справката е в лева

Наименование	Участие в капитала %	Към 31.12.2009 лв.	Към 31.12.2008лв.
1. В дъщерни предприятия		427144	427144
"Агроинвест Тунджа" АД	60	300000	300000
"СБС Унгария" ООД	96,67	21494	21494
"СБС Монтана" ООД	50,49	2550	2550
"Екопласт България" ЕООД	100	5100	5100
"БЛК" ЕООД	100	5000	5000.00
"Булстар 2000" ООД	79	79000	79000.00
"Комнет Варна" ООД	70	14000	14000.00
2. В асоциирани предприятия:		28800	28800
"Сконтова Къща - София" ООД	46	2300.00	2300
"Пропърти ин България" ООД	25	2000.00	2000
КТТ Zenit АД	49	24500	24500
3. В други предприятия:		9000	9000
"Елресурс" АД	9	9000.00	9000
Общо инвестиции:		464944	464944

През отчетния период промени в инвестициите в дъщерните и другите предприятия не са настъпили:
Дъщерното дружество СБС Унгария ООД в продължение на няколко години няма дейност и не се включва в Консолидираните финансови отчети на Специализирани Бизнес Системи АД.

7.Отсрочени данъчни пасиви

Дружеството е признало отсрочените данъчни пасиви по балансовия метод на задълженията, на базата на сравняването на счетоводните и данъчните стойности на следните

активи и пасиви:

Наименование	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008
Отсрочени данъчни активи		
Вземания		
Компенсиреми отпуски	2	1
Разлика м/у САБ И ДАП	14	
Провизии	9	10
Други	10	
Общо	35	11
Отсрочени данъчни пасиви		
Дълготрайни активи	220	200
Общо	220	200

Към 31.12.2009 г. дружеството е извършило преглед на материалните запаси и не е установило за отделните активи превишение на отчетната стойност над нетната им реализируема стойност.

8.Материални запаси

Наименование	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Стоки	1456	1547
Общо	1456	1547

9. Вземания и предоставени аванси

Наименование	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008г.
Вземания по предоставени аванси в лева в. т.ч.от;	220	456
Свързани лица дъщерни предприятия	123	122
Вземания по предоставени аванси във валута		9
Вземания от клиенти и доставчици в.ч. от;	1302	1847
Свързани лица дъщерни предприятия	10	116
-други свързани лица	6	105
Вземания от лихви в .ч. от;	83	46
Свързани лица дъщерни предприятия		7
-други свързани лица	68	29
Вземания по предоставени краткосрочни заеми в.т.ч.от;	806	750

Съпровождащите бележки са неразделна част от приложените финансови отчети и съдържат страници от 6 до 29 .

Свързани лица дъщерни предприятия	191	191
-други свързани лица	555	519
Други вземания в.ч. от.;	186	254
-съдебни вземания	66	16
Вземания от данъци за възстановяване	21	0
Общо	2618	3286

10.Парични средства и еквиваленти

Наименование	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008 г
Касова наличност в лева	9	111
Касова наличност евро	19	19
Средства в бесрочни влогове	13	229
В т.ч. в лева		
В т.ч. в чужда валута		
Общо парични средства и еквиваленти	41	359

11.Разходи за бъдещи периоди

Наименование	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008 г
Разходи за бъдещи периоди	8	

Към 31.12.2009г. паричните средства в чуждестранна валута включват Евро , съответно легова равностойност по заключителния курс на БНБ в края на периода 1,95583 лв. за едно евро . През отчетния период и към 31.12.2009 г. не са налице ограничения върху наличните парични средства на дружеството.

12. Капитал

Наименование	Към 31.12.2009г.	Към 31.12.2008 г.
Основен капитал	5000	5000
Премии от емисии	577	577
Процентен резерв	161	161
Капиталови резерви	762	570
В т.ч.		
Общи резерви	405	386
Други резерви	357	184
Загуби от минали години	-33	
Текущ финансов резултат	59	192
Общо капитал	6526	6500

През 2007г. се проведе първично публично предлагане на ценни книжа за увеличение на капитала на дружеството с 1 681 000 лв. чрез издаване на 33 620 нови обикновени, поименни безналични акции с право на глас с емисионна стойност 68 лв. и номинална стойност 50 лв. всяка една

С решение № 8 от 02.08.2007 г. Софийски градски съд вписва в Търговския регистър увеличение на капитала на "Специализирани Бизнес Системи" АД до размер на 5 000 000 лв. и оботятелствата, че:

дружеството има нов устав

"Специализирани Бизнес Системи" АД е публично дружество по смисъла на ЗППЦК.В резултат на успешната емисия дружеството формирало премиен резерв от 18 лв. на една акция и общо като сума

605 160 лв., който намален с разходите по емисията 28 416 лв. към 31.12.2007 г. възлиза на 576 744,00 лв.

С решение № 9 от 28.12.2007 г Софийски градски съд вписва в Регистъра на търговските дружества по партидата на СБС АД промяна в номиналната стойност на акциите от 50 лв на 5 лв и на броя на акциите от 100 000 на 1 000 000.

Към 31.12.2009 г. акционери притежаващи над 5 на сто от гласовете в Общото събрание на акционерите на "СБС" АД са:

Наименование	Брой акции	% от капитала
СБС - Специализирани Бизнес Системи ООД	291373	29,14 %
Кирил Николов Желязков	209900	20,99%
Антоанета Пеева Желязкова	108 420	10,84
Борислав Иванов Братанов	50 310	5,03%

13. Текущи пасиви

Наименование	Към 31.12.2009	Към 31. 12 2008
Задължение по овърдрафт	313	813
Задължения за заеми други свързани лица	45	45
Задължение към доставчици и клиенти вт.ч.	313	882
- свързани предприятия	24	58
- други свързани предприятия	51	25
Задължения към персонала	50	38
Задължение за съучастие	15	15
Данъчни задължения	112	80
Задължение към осигурителни предприятия	12	7
Други задължения	142	119
Финансирания	81	78
Общо текущи задължения	1083	2077

14. Нетни приходи от продажби

Наименование	Към 31.12.2009	31.12.2008
Продажба на стоки	4530	10338
Продажба на услуги	250	272
Продажба на ДМА		519
Други приходи	9	35
Общо приходи	4789	11164

Най-голям относителен дял 94,50 на сто в нетните приходи от продажбите имат приходите от продажба на стоки.

Основни клиенти на дружеството са:

ДАНС

Атлантис нет ООД
Банк Тех Сис ООД
Смарт Софт ЕООД
Риск Електронике ООД
Министерство на здравеопазването
Министерство на финансите
"Софтуерна Компания" ЕООД
БИК - Българска Издателска Компания АД
Компютър 2000 България ЕООД
"Парафлоу Комюникейшънс" ООД

15. Разходи за материали

Наименование	Към 31.12.2009	31.12.2008 г.
Разходи за канцеларски материали и консумативи	7	4
Разходи за горива и смазочни масла	0	13
Рекламни материали	5	2
Материали за сервиз и поддръжка	0	5
Разходи за работно облекло	0	0
Други разходи	18	10
Общо разходи за материали	30	34

16. Разходи за външни услуги

Наименование	Към 31.12.2009 г.	31.12.2008 г.
Транспортни и спедиторски услуги	115	270
Телефони и пощенски услуги	31	34
Съхранение на стоки в склад		10
Счетоводно обслужване и консултации	23	36
Сервизно обслужване		130
Охрана	2	2
Обяви, реклами, абонамент и други	48	40
Наеми	106	95
Застраховки	4	5
Други външни услуги	35	55
Общо разходи за услуги	364	677

17. Разходи за персонал

Наименование	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008
Възнаграждения	404	228
Социални осигуровки	66	46
Общо разходи за персонал	470	274

18. Разходи за амортизации

Наименование	Към 31.12.2009 г.	31.12.2008 г.
Дълготрайни материални активи	45	49
Дълготрайни нематериални активи	40	101
Общо разходи за амортизации	85	150

19 Разходи за обезценка

Наименование	Към 31.12.2009 г.	31.12.2008 г.
Вземания от клиенти		
Общо разходи за обезценка		

20. Разходи за провизии

Наименование	Към 31.12.2009 г.	31.12.2008г.
Провизии за гар. подържане		90
Общо други разходи		90

21. Други оперативни разходи

Наименование	Към 31.12.2009 г.	31.12.2008г.
Командировки	20	19
Други-данъци и такси	9	11
Други разходи	20	
Общо други разходи	49	30

22. Балансова стойност на продадените активи

Наименование	Към 31.12.2009	Към 31. 12.2008
Стоки	3756	9211
Земн		267
Сгради		120
Транспортни средства		79
Общо	3756	9677

23. Финансови приходи/разходи

Наименование	Към 31.12.2009	31.12.2008
Разходи за лихви	66 /	73
Приходи от лихви	100	47
Курсови разлики нето	7	33
Банкови такси	13	(25)
Общо	40	(18)

24. Данъци върху печалбата

Наименование	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008
Текущ данъчен разход	8	44
Разход по отсрочени данъци по временни разлики 2007	(4)	(22)
Корекция на отсрочени данъци от предходни години		
Общо разходи за данък върху печалбата	4	22

25. Оценка на финансови инструменти по справедливата стойност

Финансовите инструменти, които дружеството притежава са парични и валутни средства, търговски вземания и задължения, получени кредити и инвестиции, налични за продажба. Паричните и валутните средства са представени по тяхната номинална стойност, която съответства на справедливата им стойност към датата на баланса. Текущите вземания и задължения са такива с остатъчен период до една година от датата на баланса и тяхната номинална стойност, намалена с обезценката, се разглежда като справедлива стойност. Задълженията по банков кредит са дисконтирани и се амортизират по метода на ефективния лихвен процент, за да бъде определена справедливата им стойност към датата на баланса.

Притежаваните от дружеството инвестиции не се търгуват и справедливата им стойност не може да бъде определена.

26. Дивиденди

Годишното общо събрание на акционерите проведено на 01.09.2009 г. е взело решение реализираната печалба от 2008 г в размер на 192 хил. лв да се капитализира, като се отнесе в увеличение на законовите резервите - фонд резервен, поради което не са изплащани дивидентите.

27. Оповестяване на свързаните лица и сделките с тях

Към 31.12.2009 г. и 31.12.2008 г., неуредените разчети между свързани лица са както следва:

Наименование	Вид на сделката	Вземане към 31.12.2009г.	Задължение към 31.12.2009 г.	Вземане към 31.12.2008г.	Задължение към 31.12.2008 г.
1. Свързани лица включени в групата		332	25	438	58
"Екопласт България" ЕООД	стоки и услуги.	1			
"Булстар 2000" ЕООД	стоки			3	
„Булстар 2000“ ЕООД	заем	8		8	
"БЛК" ЕООД	аванс	76		76	
"БЛК" ЕООД	услуги				
"БЛК" ЕООД	лихви по кредит	17		7	
"БЛК" ЕООД	кредит	183	1	183	
"СБС Монтана" ООД	услуги				1
„СБС Монтана“ ООД	услуга			1	
"Агроинвест Тунджа" АД	стоки			112	
"Агроинвест Тунджа" АД	аванс	47	24	47	57
"Агроинвест Тунджа" АД	лихви по кредит				
2. Свързани лица извън групата		621	50	638	49
"СБС" ООД	услуги	2	1		1
"СБС" ООД	заем	507		528	
"СБС" ООД	лихви по кредит	57		29	
"СБС -Транс" ООД	заем	47			
"СБС-Транс" ООД	стоки			20	
"СБС-Транс" ООД	Покупка на услуги	5	4	60	
"КТГ Зенит" АД	заем		45		45
"КТГ Зенит" АД	Лихви				3
"Пропърти ин България"	стоки	1		1	
„Сконгова къща“	стоки	2			
Общо		953	75	1076	107

28. Условни активи и условни пасиви

Към 31.12.2009 г. Дружеството няма условни активи и условни пасиви.

29. Управление на финансовите рискове Фактори на финансовите рискове, структура и анализ.

Дейността на дружеството е изложена на финансови рискове, включващи ефектите от промяната на валутните курсове, лихвените проценти по търговските и банковите кредити, залози срещу вземания и кредитни периоди, предоставяни на клиенти.

29.1. Валутен риск

Валутният риск в дейността на дружеството е свързан с цените на стоките, определяни във валути, различни от евро. Евентуалните отрицателни разлики от промените на валутните курсове биха намалили финансовия резултат. Като се има предвид обстоятелството, че "СБС" АД извършва продажбите на стоки и услуги основно на територията на страната в лева или в евро, както и че продажбите, реализирани зад граница са основно към контрагенти от ЕС и цените се договарят в евро, може да се предположи, че валутният риск в дейността на дружеството е сведен до приемлив минимум. В същото време голяма част от доставките са концентрирани от контрагенти в Азия, при което договорите за доставка се сключват в щатски долари. При актуалната тенденция в курса на щатския долар е възможно дружеството да реализира допълнителни приходи от положителни курсови разлики. Основните начини, чрез които дружеството се стреми да ограничава действието на валутния риск са:

- хеджиране на валутния риск
- договаряне на цени на продажби зад граница изключително в евро.

29.2. Кредитни рискове

Дружеството предоставя кредитни периоди на големите си клиенти от 30 до 60 дни. От своя страна дружеството ползва кредитни периоди в рамките на 60 дни, предоставени му от неговите доставчици.

29.3. Ликвиден риск

Ръководството на дружеството поддържа приемливи стойности на коефициенти за ликвидност с цел да не изпадне в ситуация на невъзможност да обслужва задълженията си.

29.4. Лихви по търговски и банкови кредити.

За текущата си дейност дружеството използва краткосрочни банкови кредити, които са обезпечени с ипотeki на сгради

Евентуалното увеличение на пазарните лихвени проценти ще доведе до увеличение на разходите по обслужване на взетите заеми

УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Структура на финансовите активи и пасиви към 31 декември по категории:

31 декември 2009	Кредити и Вземания BGN'000	Активи държани на разположение и за продажба BGN'000	Общо BGN'000
Финансови активи			
Парични средства и еквиваленти	41		41
Вземания от свързани предприятия	953		953
Търговски вземания	1665		1665
Депозити в търговски дружества			
Инвестиции на разположение и за продажба			
Общо	2659		2659

		Други финансови пасиви BGN'000
Финансови пасиви 31.12.2009 г.		
Банкови заеми		313
Задължения към свързани предприятия		75
Търговски задължения		614
Задължения по финансов лизинг		
Приети депозити и гаранции за управление		
Общо		<u>1002</u>

31 декември 2008	Кредити и вземания	Активи държани на разположение и за продажба	Общо
Финансови активи			
Парични средства и еквиваленти	359		359
Вземания от свързани предприятия	1076		1076
Търговски вземания	2210		2210
Депозити в търговски дружества			
Инвестиции на разположение и за продажба			
Общо	3645		3645

		Други финансови пасиви BGN'000
Финансови пасиви 31.12.2008 г.		
Банкови заеми		813
Задължения към свързани предприятия		107
Търговски задължения		1079
Задължения по финансов лизинг		
Приети депозити и гаранции за управление		
Общо		<u>1999</u>

Дружеството няма практика да работи с деривативни инструменти.

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите/услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства, правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо под прякото ръководство на изпълнителния директор и финансовите експерти на дружеството съгласно политиката, определена от Съвета на директорите, който е разработил основните принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на деривативни и недеривативни (основно) инструменти.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на дружеството към датата на баланса, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането, респ. задължението е станало изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31.12.2009 г	до 12м.	12-24 м	над 24 м.	Без матуритет	Общо
Финансови активи					
Търговски вземания	2585	33			2618
Инвестиции на разпол.					
Парични средства и еквиваленти				41	41
Общо финансови Активи	2585	33		41	2659
Финансови пасиви					
Банкови заеми					
Търговски задължения	942	60		313	1315
Общо финансови пасиви	942	60		313	1315

31.12.2008 г	до 12м.	12-24 м	над 24 м.	Без матуритет	Общо
Финансови активи					
Търговски вземания	3245	10	31		3286
Инвестиции на разпол.					
Парични средства и еквиваленти				359	359
Общо финансови Активи	3245	10	31	359	3645
Финансови пасиви					
Банкови заемни				813	813
Търговски задължения	1020	96	70		1186
Общо финансови пасиви	1020	96	70	813	1999

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в икономия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (краткосрочни и дългосрочни) така, както са посочени в баланса и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал. През 2009 г. стратегията на ръководството на дружеството е да се поддържа съотношение в рамките на не повече от 50%.

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структурата на капитала към 31 декември:

	2009 BGN	2008 BGN
Общо дългов капитал, т.ч.:	800	1874
<i>Заеми от банки</i>	313	813
<i>Задължения към свързани предприятия</i>	75	127
Търговски задължения	412	933
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	(41)	(359)
Нетен дългов капитал	755	1515
Общо собствен капитал	6526	6500
Общо капитал	7281	8015
Съотношение на задлъжнялост	17.64%	18.90 %

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Справедливата стойност на финансовите

инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на баланса.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези

финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Притежаваните от дружеството финансови активи са основно краткосрочни търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

Инвестициите на разположение и за продажба (акции в други дружества при малцинствено участие) са представени по себестойност, тъй като за тях няма активен борсов пазар, респ. не може да се определи справедлива стойност.

При дългосрочните привлечени заеми приблизителната оценка на справедливата им стойност се определя чрез дисконтирането на техните бъдещи парични потоци на база усреднени пазарни лихвени проценти към датата на баланса.

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар, със стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях се приема, че няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в баланса оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

След датата на баланса няма коригиращи и некоригиращи събития, които да водят до промени в представения финансов отчет.

Ръководството не е в състояние да прецени надеждно последствията от глобалната финансова криза. То вярва, че взема всички необходими мерки за поддържане стабилността и развитието на бизнеса на дружеството в настоящата обстановка.

София, 15.03.2010 г.

Изпълнителен директор
/Кирил Желязков

